

MESTNA OBČINA CELJE
KOMISIJA MLADI ZA CELJE

VPLIV DEBATE NA UČNI PROCES GIMNAZIJE CELJE- CENTER

RAZISKOVALNA NALOGA

AVTORJA:

Mitja Suvajac, 2.b

Špela Lužar, 2.b

MENTORJA:

Miha Gartner, prof.

Valerija Zorko, prof.

CELJE, marec 2017

VPLIV DEBATE NA UČNI PROCES GIMNAZIJE CELJE- CENTER

Mladi za Celje

AVTORJA:

Mitja Suvajac, 2.b
Špela Lužar, 2.b

Miha Gartner, prof.
Valerija Zorko, prof.

MESTNA OBČINA CELJE, MLADI ZA CELJE

CELJE, 2017

Vsebina

Povzetek	4
Abstract	5
UVOD	6
DEBATA, RETORIKA IN JAVNO NASTOPANJE	7
DEBATA V SVETU	8
VRSTE DEBATNIH OBLIK	9
Australasia debating	9
European square debating	9
Extemporaneous speaking	10
Impromptu debating	10
Jes debating	10
Lincoln-Douglas debating	10
Mace debating	11
Moot court	11
Open Parliamentary Debate	11
Paris style debating	11
Emergency Debating	12
Parliamentary Debating	12
British Parliamentary Debating	12
Policy Debating	12
Public Debate	12
Turncoat Debating	13
DEBATA V SLOVENIJI	13
DEBATNI FORMATI V SLOVENIJI	15
WSDC	15
DEBATA NA GIMNAZIJI CELJE-CENTER	16
Metode dela	20
Hipoteze	20
Rezultati in interpretacija	24
Prepoznavnost GCC	24
Vpliv debate na učni uspeh	26
Vpliv debate na splošno razgledanost dijakov	28
Razvoj formalnih in neformalnih oblik dela na GCC	30
Vpliv debate na uspešnost debaterjev pri študiju in iskanju zaposlitve	32

Preverjanje hipotez	33
Zaključek.....	35
Viri in literatura	36
Graf 1: Delež dijakov (glede na spol).....	21
Graf 2: Delež profesorjev (glede na spol)	21
Graf 3: Delež bivših debaterjev (glede na spol)	22
Graf 4: Delež dijakov (glede na letnik)	22
Graf 5: Starostna struktura anketiranih profesorjev	23
Graf 7: Starostna struktura anketiranih – bivši dijaki GCC.....	23
Graf 8: Poznavanje debatnega kluba pred prihodom na GCC.....	24
Graf 9: Seznanitev anketiranih (nekdanji dijaki) z debato na GCC	24
Graf 10: Seznanitev anketiranih (sedanji dijaki) z debato na GCC.....	24
Graf 11: Seznanitev profesorjev z debato na GCC.....	25
Graf 12: Ocena nekdanjih debaterjev o vplivu debate na učni uspeh.....	26
Graf 13: Ocena dijakov o vplivu debate na učni uspeh.....	26
Graf 14: Ocena profesorjev o vplivu debate na učni uspeh.....	26
Graf 15: Ocena nekdanjih debaterjev o spretnostih/veščinah, na katere vpliva debata.....	27
Graf 16: Ocena sedanjih dijakov GCC o spretnosti/veščinah, na katere vpliva debata.....	27
Graf 17: Ocena nekdanjih debaterjev o vplivu debate na sposobnosti in znanje dijakov	28
Graf 18: Strinjanje sedanjih dijakov GCC o vplivu debate na splošno razgledanost dijakov	28
Graf 19: Ocena profesorjev o vplivu debate na splošno razgledanost dijakov (po področjih).....	28
Graf 20: Ocena nekdanjih debaterjev o vplivu debate na splošno razgledanost dijakov (po področjih)	29
Graf 21: Ocena nekdanjih debaterjev o uporabnosti formalnih debatnih oblik pri pouku	30
Graf 22: Ocena nekdanjih debaterjev o vključevanju debate v učni proces na GCC (po predmetnih področjih)	30
Graf 23: Ocena dijakov GCC o vključevanju debate v učni proces (po predmetnih področjih).....	30
Graf 24: Ocena profesorjev o vključevanju debate v učni proces na GCC (po predmetnih področjih)	31
Graf 25: Ocena nekdanjih debaterjev o koristnosti debate.....	32
Graf 26: Ocena sedanjih dijakov o koristnosti debate.....	32
Graf 27: Ocena profesorjev o koristnosti debate.....	32

Povzetek

Debata ni samo formalno, strogo prepiranje, ni samo politika in dolgočasno premlevanje vedno istih nezanimivih tem, debata je lahko tudi veliko več. V današnjem svetu, ko komunikacija postaja vedno pomembnejša, se tudi debata bolj uveljavlja in ceni. Dandanes, ko je znanje zelo dostopno, je vedno bolj pomembno, da to, kar vemo, znamo povedati jasno in prepričljivo, saj to večkrat odloča o našem uspehu in naši prihodnosti. Tega so se pred več kot dvajsetimi leti začeli zavedati tudi v Sloveniji, ko so debato kot krožek in tekmovanje pričeli vpeljevati v slovenski obšolski sistem. Od takrat so bila prizadevanja za uveljavitev debate velika, kako pa so uspela na Gimnaziji Celje – Center, smo ugotavljali v naši raziskovalni nalogi. Cilj naše raziskovalne naloge je bil izvedeti čim več o debati z različnih vidikov in ugotoviti njen vpliv na izobraževalni proces na Gimnaziji Celje – Center. Raziskovali smo zgodovino debate in njen razvoj, vrste debate ter debatne formate itd. Neformalni tip debate so poznali že v Antiki, kjer je bila ključna za reševanje filozofskih problemov in širjenje demokracije. Debata se je širila predvsem v Veliki Britaniji, Ameriki in se razširila še na ostale dele sveta. Ugotovili smo, da se je v mlajših letih z debato ukvarjalo precej uspešnih politikov, ki so danes aktivni v svetu. Že zgolj iz tega lahko sklepamo, da je debatiranje res ključno za naš uspeh in doseganje višjih ciljev. V naši raziskovalni nalogi smo ugotavljali, kakšen pomen ima debata na Gimnaziji Celje – Center. Ugotovili smo, da se na šoli razvijajo in uporabljajo formalne ter neformalne oblike debate, po mnenju vseh anketiranih je debata zelo pomembna za dijakov učni uspeh in njegovo splošno razgledanost. Ugotovili smo tudi, da debata pripomore k prepoznavnosti šole in da pomaga debaterjem kasneje v življenju – pri študiju in iskanju zaposlitve.

Abstract

Debate is not only formal and strict arguing, it's not just politics and talking about same uninteresting topics over and over again, debate can be so much more. In today's world, where communication is becoming more and more important, debate is getting more noticed and incorporated. Nowadays, when knowledge is well accessible, the importance of how that knowledge is presented is greater by day, and the clarity and convincingness of the presentation can be the determining factor of our success and future. Awareness of that came to Slovenia about twenty years ago, when first forms of formal and informal debate were introduced to our school system. Since then the endeavours to incorporate debate into schools have been huge, but how that is being achieved on Gimnazija Celje- Center was the moto of our research. We began by diving into the history of debate as a formal and informal practice, then we explored the possible debate forms around the world and finished by conducting a research to determine how much debate actually affects the learning process on Gimnazija Celje – Center. The first informal debates were conducted in ancient Greece to try and solve philosophical problems and to spread democracy. Formal debate began in Great Britain and the USA and then spread across the world. We discovered that many great politicians debated at a younger age, which alone is an indicator of how important debate really is. In our research we discovered that formal as well as informal forms of debate are being developed and used on GCC, that debate is really important for the student's school success as well as for the broadness of his common knowledge. We also discovered that debate helps the school to get more recognition and that it helps debaters later in their life through university and job applications as well as in his personal life.

UVOD

Debata je uravnotežen strukturiran komunikacijski dogodek o pomembni temi, v kateri se soočata dve (lahko tudi več) nasprotujoči si strani, ki izmenično predstavljata svoja mnenja in podajata možnost za odločitev oziroma poskušata prepričati publiko in sodnike. V naši raziskovalni nalogi smo želeli izvedeti, ali debata spodbuja naše dijake, da razvijejo kritično mišljenje, argumentacijske sposobnosti ter veščine javnega nastopanja, saj je odlična metoda za pridobivanje znanja, usposabljanje mladih za timsko delo ter učenje reševanja sodobnih problemov. Debato kot tekmovalno disciplino v taki ali drugačni obliki pozna skoraj polovica držav po svetu. Lahko je organizirana v okviru različnih mladinskih organizacij, lahko kot obšolska dejavnost, celo kot del izbirnega rednega šolskega programa ali kot del krožkov oz. izbirnih vsebin. Debatni formati se med seboj razlikujejo v številu govorcev na vsaki strani, načinu priprav na debate, tipu vprašanj, dolžini govorov, nalogah govorcev ipd. Vedno bolj se debata kot aktivna metoda pojavlja pri poučevanju različnih predmetov v različnih šolskih sistemih. Sprva so v Sloveniji debatirali samo srednješolci v debatnem formatu Karl Popper, nato pa so se v debato vključili tudi osnovnošolci. Danes so v Sloveniji uveljavljeni trije debatni formati, in sicer na osnovnošolski ravni Karl Popper debatni format, na srednješolski ravni Svetovni srednješolski debatni format in na študentski ravni Svetovni univerzitetni debatni format (Britanski parlamentarni format). V Sloveniji je letno organiziranih več kot 150 različnih dogodkov za skoraj 5000 mladih. Najpomembnejše tekmovanje, na katerem sodelujejo slovenski debaterji, je Svetovno srednješolsko debatno tekmovanje (The World Schools Debating Championships), kamor se vsako leto uvrsti pet najboljših slovenskih debaterjev. Začetki debate na Gimnaziji Celje-Center segajo v šolsko leto 1996/97. Naši dijaki se vse bolj zanimajo za debato in so v njej tudi uspešni na regijski, nacionalni in mednarodni ravni. Kako pa je udejstvovanje v debati vplivalo na učni proces GCC, smo raziskovali v naši nalogi.

DEBATA, RETORIKA IN JAVNO NASTOPANJE

Debata je uravnotežen strukturiran komunikacijski dogodek o pomembni temi, v kateri se soočata dve (lahko tudi več) nasprotujoči si strani, ki izmenično predstavljata svoja mnenja in podajata možnost za odločitev oziroma poskušata prepričati publiko in sodnike (Skrat, 2007: 15).

Debata nas spodbuja, da razvijemo kritično mišljenje, argumentacijske sposobnosti ter veščine javnega nastopanja. Je odlična metoda za pridobivanje znanja, usposablja mlade za timsko delo in jih uči, kako najti rešitve za različne probleme sodobne družbe. Vodi nas k informacijski pismenosti, saj razvija aktivno raziskovanje, selekcioniranje in analizo informacij. Z debato se naučimo, kako pridobljeno znanje spremeniti v uporabno obliko. Ena najpomembnejših lastnosti, ki jo debata zelo učinkovito razvije, je samozavest.¹

Služi kot predstava in metoda za prenos idej in argumentov. Debato kot tekmovalno disciplino v taki ali drugačni obliki pozna skoraj polovica držav po svetu. Lahko je organizirana v okviru različnih mladinskih organizacij, lahko kot obšolska dejavnost, celo kot del izbirnega rednega šolskega programa ali kot del krožkov oz. izbirnih vsebin. Vedno bolj se debata kot aktivna metoda pojavlja pri poučevanju različnih predmetov v različnih šolskih sistemih.

Retorika je komunikacijska veščina, ki se ukvarja s pravilnim govorjenjem, izbranim besedjem, pravilno izgovarjavo, suverenim in uglajenim nastopom, obvladovanjem mimike, spremljanjem govorjenja, sposobnostjo zapisovanja govorenega teksta ter njegove izvedbe pred posameznikom, skupino ljudi, mikrofonom ali kamero.²

Od govorca se pričakuje, da je pošten, ne laže in verjame v to, kar pripoveduje. Pomembno je, da obvladamo svojo telesno govorico in glas, svoje sporočanje pa mora dobro argumentirati in dokazati (Skrat, 2007: 24).

Javno nastopanje je v najširšem pomenu vsako govorjenje in nastopanje pred večjo skupino ljudi, ki se zgodi na posebnem dogodku, npr. na proslavi ob dnevu kulture. Javni govori so namenjeni temu, da drugim sporočimo svoje ideje, razmišljanja, vedenje in razumevanje. Da

---

¹ <http://www.zainproti.com/web/index.php/debata.html>

² https://www.bb.si/doc/diplome/Rekanovic_Meida.pdf

govorec kaj doseže, mora vzbuditi zanimanje ter prepričati publiko v pomembnost sporočila, ki ga podaja. Na svoj govor se moramo dobro pripraviti in se tako morda izognemo simptomom, ki se lahko pojavijo s strahom pred javnim nastopanjem (Skrut, 2007: 27).

DEBATA V SVETU

Zgodovina debate sega v antiko, v čas atenske demokracije v stari Grčiji, kjer so potekale razne filozofske in politične debate o vodenju države. Poznali so jo tudi v starem Rimu, kjer so se je udeleževali državljani, in sicer v večini patriciji.

Sodobnejše oblike debat so se oblikovale v 18. stoletju, v obdobju razsvetljenstva, ko so bila ustanovljena tudi prva debatna društva, ki so se najprej začela razvijati v anglosaškem svetu. V razprave v družtvih so se vključevali tako moški kot ženske različnih starosti ter iz različnih socialnih razredov. Po letu 1770 so se debatna društva utrčila. Leta 1780 je bilo v Londonu objavljenih že 418 debat, pomen debate v tem obdobju pa dokazujejo tudi obsežne monografije zbranih parlamentarnih debat britanskega parlamenta, ki segajo tudi v leto 1812.³

Debata se je tako začela širiti tudi na ameriško celino, kjer je Bruno E. Jacob leta 1925 ustanovil organizacijo The National Speech & Debate Association z namenom, da bi povečal zanimanje in sodelovanje pri debati v višjih srednjih šolah. Leta 1931 je na kolidžu Ripon potekal prvi debatni turnir, v katerem je sodelovalo 49 šol. Druga svetovna vojna je potek debatnih turnirjev začasno ustavila in tako je leta 1947 ponovno potekal debatni turnir, v katerem je sodelovalo 96 tekmovalcev iz 22 držav. Leta 1956 je organizacija beležila že preko 100000 članov, v letu 1969 pa se je število že potrojilo. Leta 1995 je organizacija razširila debato tudi med nižje srednje šole in tako je leta 2000 organizacija štela že preko milijon članov. Leta 2004 je 32 študentov iz 8 držav sodelovalo na prvem mednarodnem debatnem

---

³ povzeto po:

<https://www.cambridge.org/core/journals/historical-journal/article/london-debating-societies-in-the-1790s/352D109F939A107A7A354D3F3DB44678>

<https://www.cambridge.org/core/journals/historical-journal/article/london-debating-societies-in-the-1790s/352D109F939A107A7A354D3F3DB44678>

https://www.jstor.org/stable/2640187?seq=1#page_scan_tab_contents

<http://www.history.ac.uk/library/collections/ukparliament>

turnirju. Od leta 2010 dalje je dovoljena raba računalnika v raznih političnih debatah z namenom, da se govorniki bolje pripravijo na govor.⁴

Po 2. svetovni vojni se s širjenjem demokracije začne vloga debate povečevati tudi v zahodnem svetu, in sicer v državah, kot so ZDA, Kitajska, Združeni arabski emirati, Palestina, Turčija, Indija, v večinskem delu evropskih in afriških držav itd. Slabše se razvije le v državah z uveljavljenim komunizmom, kjer je bila debata tako rekoč omejena. Debata ima še dandanes največji pomen v anglosaških državah.

VRSTE DEBATNIH OBLIK

Poznamo tekmovalne in netekmovalne oblike debat. Za vse oblike tekmovalnih debat je značilno, da ekipe debaterjev tekmujejo druga proti drugi, o zmagi presoja sodnik. Kriterij temelji na vsebini, stilu in strategiji. Tekmovalne debate lahko potekajo na regijskem, nacionalnem ter mednarodnem nivoju. Vse tekmovalne debate so formalne, kar pomeni:

»Vsi elementi formalne debate so vnaprej določeni tako, da se kar najbolj omejijo možnosti odmikanja od izbrane teme in nastajanja nepotrebnih zapletov in nesporazumov med govorniki v procesu debate. Pri formalni debati so praviloma poleg časa in poteka debate določene tudi vsebina debate in vloge posameznih govorcev« (Vesel, 2005: 64).

V nadaljevanju bomo predstavili predvsem tekmovalne oblike debat, ker so bolj formalizirane.

Australasia debating

V tej debatni obliki debata poteka tako, da dve tričlanski ekipe debatirata o določeni temi. Tretji govornik ima pravico, da ovrže argument nasprotne ekipe, a mora dokazati njegovo nepravilnost. Govorniki si sledijo: prvi govornik prozicije, prvi govornik opozicije, drugi govornik prozicije, drugi govornik opozicije, tretji govornik prozicije ter nazadnje še tretji govornik opozicije. Debata je končana z zaključnim govorom, ki ga povesta prva govornika. Ta debatna oblika je uveljavljena predvsem v Avstraliji in Novi Zelandiji v osnovnih in srednjih šolah, in sicer neformalno, t. j. med urami pouka, ali formalno – šolska tekmovanja.⁵

European square debating

V tej debatni obliki se soočijo štiri ekipe, ki predstavljajo štiri pomembnejše države, in debatirajo o določeni politični temi. Vsako ekipo predstavljata dva govornika (premier in minister za zunanje zadeve). Debata se začne s prvim govornikom prve ekipe, sledi prvi govornik

---

⁴ <https://www.speechanddebate.org/history/>

⁵ <https://darlianto.wordpress.com/2009/11/13/australia-asia-debating-system>

druge oz. nasprotni ekipe, drugi govorec prve ekipe ter drugi govorec nasprotni ekipe. Nato se nadaljuje na enak način med tretjo in četrto ekipo. Vsak govorec je omejen na pet minut govora. Ta debatna oblika se je pojavljala v Franciji, Veliki Britaniji, Nemčiji, Rusiji in Italiji.⁶

Extemporaneous speaking

V tej debatni obliki tekmujeta dve ekipi, ki imata vsaka po dva govorca. Začne se z govorom prvega govorca prve ekipe, sledi prvi govorec druge ekipe, drugi govorec prve ekipe ter nazadnje še govorec druge ekipe. Vsak govorec ima na voljo 6 minut. Sledi dvominutno navzkrižno zasliševanje in negacije vsake ekipe, ki trajajo po pet minut. Zmaga ekipa, ki vse trditve nasprotni ekipe ovrže, njene pa še vedno veljajo. Ta debatna oblika se uporablja v Združenih državah Amerike.⁷

Impromptu debating

To je v bistvu neformalna oblika debate, v kateri govorniki izvejo temo šele 15-20 minut pred začetkom debate. Vsak govorec ima na voljo 5 minut. Sledi 10-minutna razprava, po 5-minutnem odmoru pa sledijo še negacije vsake ekipe.⁸

Jes debating

Ta debatna oblika se pojavlja predvsem v srednjih šolah na Irskem. Tekmuje pet govorcev. Njihovi govori trajajo 4:30 minut. Sodniki odločajo o zmagi tudi na podlagi odprte debate, ki traja deset minut. Trditev je po navadi zavrnjena v zaključnem govoru.⁹

Lincoln-Douglas debating

Ta debatna oblika se je uveljavila predvsem na ameriških srednjih šolah po zgledu debat Lincoln-Douglas v letu 1858. V tej debatni obliki debaterji razlagajo in pojasnjujejo dogodke iz resničnega življenja s filozofskimi principi in teorijami ter poskušajo v debati ena na ena trditve potrditi ali ovreči na principalni ravni. Debaterji iz kroga v krog menjujejo stran, katero zagovarjajo. Vedno bolj pa se tudi v ta format vpeljujejo načrti in možne rešitve, kar pa se povsem ne sklada z njegovim prvotnim namenom in strukturo.¹⁰

---

⁶ <http://europe.idebate.org/ateurope/competitions/vbates/format>

⁷ <http://w.idebate.org/about/debate/formats>

⁸ <http://w.idebate.org/about/debate/formats>

⁹ <http://colaisteiognaid.ie/debating/>

¹⁰ <http://w.idebate.org/about/debate/formats>

Mace debating

Ta debatna oblika je uveljavljena v šolah v Veliki Britaniji. Dve nasprotujoči si ekipi (s po dvema govorcema) debatirata o določeni trditvi. Ena ekipa trditev zagovarja, druga pa negira. Vsak govorec ima na voljo sedem minut, in sicer v vrstnem redu: prvi govorec propozicije, prvi govorec opozicije, drugi govorec propozicije ter nazadnje še drugi govorec opozicije. Po petih minutah prvega govora lahko člani nasprotne ekipe postavljajo vprašanja prvi ekipi. Po govorih vseh štirih govorcev se debata odpre in lahko postavlja vprašanje tudi občinstvo, na katero mora odgovoriti prvi govorec vsake ekipe v štirih minutah. V tej debatni obliki je poudarek na analitičnih sposobnostih in veljavnosti argumenta.¹¹

Moot court

To je simulacija sodišča, ki se izvaja na pravnih fakultetah. Študentom je predstavljen hipotetičen problem, ki poraja kopico pravnih vprašanj in je strukturiran tako, da preveri študentove sposobnosti argumentacije, reševanja problemov in retorike pred občinstvom, ki je sestavljeno iz pravnikov, ki študente ocenjujejo. Taka praksa se ponekod uporablja tudi za uvajanje novih odvetnikov v službo.¹²

Open Parliamentary Debate

To je nemška univerzitetna debatna oblika, v kateri sodelujeta dve ekipi s tremi govorcji. Ekipa, ki predstavlja vlado, predlaga trditev, kateri opozicija nasprotuje. Ta debatna oblika se pojavlja v Nemčiji, Avstriji, Švici in Italiji.¹³

Paris style debating

Ta debatna oblika se uporablja v Franciji. Ena stran trditev zagovarja, druga pa jo negira. Debata se sodi na podlagi kvalitete argumentov, retoričnih sposobnostih in ekipnem delu. Prvi govorec propozicije (premier) odpre debato, sledi mu prvi govorec opozicije, prvi govorec propozicije itd. Vsak govorec ima na voljo 6 minut. Po prvi minuti in pred koncem govora, lahko nasprotna ekipa postavlja vprašanja, na katera govorec odgovori, ali pa jih zavrne.¹⁴

---

¹¹ <http://www.esu.org/our-work/schools-mace>

¹² <https://www.wcl.american.edu/org/mootcourt/2009-10/WhatisMootCourt.cfm>

¹³ <http://www.streitkultur.net/wp-content/uploads/2016/06/OPD-Short-Rules-in-English-June-2016-V-10.1.pdf>

¹⁴ <http://www.frenchdebatingassociation.fr/debating-rules/>

Emergency Debating

V nekaterih državah (npr. Kanadi, Veliki Britaniji) poslanci zaprosijo za debato o nujnih zadevah, ki se tičejo pripadnikov naroda. Debata po navadi poteka že naslednji dan.

Parliamentary Debating

Ta debatna oblika je vodena po britanskem parlamentarnem postopku in ima dandanes že več različic - to so britanska, kanadska in ameriška. V debati sodelujeta dve ekipi z dvema govorcema in sodnik. Ena ekipa predstavlja vlado, druga pa opozicijo. Trditev je vedno predlagana v imenu vlade in jo mora prva ekipa zagovarjati, druga ekipa pa negirati. Na podlagi argumentov sodnik presodi, katera ekipa je zmagala. Debaterjem je dovoljeno, da postavljajo vprašanja nasprotni strani (Point of Information). Pojavlja se v Veliki Britaniji, Indiji, Grčiji idr.¹⁵

British Parliamentary Debating

To je debatna oblika, v kateri tekmujejo med seboj štiri ekipe. V vsaki ekipi sta dva debaterja. Dve ekipi zagovarjata debatno trditev, dve jo zavračata. Na vsaki strani so štirje govori. Govorec ima na voljo sedem minut, nasprotne ekipe pa ga lahko med govorom prekinejo z vprašanji.¹⁶

Policy Debating

To je debatna oblika, v kateri ekipi dveh odvetnikov podpirajo ali zavračajo resolucijo. Po triminutnem zaslišanju sledi govor. Zagovorniška ekipa predstavi svoj načrt kot predlog za resolucijo, negacijska ekipa pa skuša dokazati, da njihov načrt ni pametna ideja. Poudarek je na kritičnem mišljenju ter trdnosti argumentov.¹⁷

Public Debate

Ta debatna oblika se pogosto pojavlja v izobraževalnih institucijah, kjer dve ekipi z dvema članoma tekmujeta druga proti drugi z argumenti in prepričljivimi govori na dano temo.¹⁸

---

¹⁵ <http://www.apdaweb.org/old/guide/rules.html>

¹⁶ <http://www.zainproti.com/web/index.php/debatni-formati.html>

¹⁷ <http://w.idebate.org/about/debate/formats>

¹⁸ <http://w.idebate.org/about/debate/formats>

Turncoat Debating

Ta debatna oblika se najpogosteje pojavlja v šolah v Indiji. Govorec lahko trditev zagovarja ali negira. Na voljo ima 2 minuti govora in minuto, ki je namenjena zaključku, v kateri govorec povzame debato. Na koncu se debata tudi odpre, kar pomeni, da občinstvo postavlja vprašanja govorcem, le-ti pa morajo nanje odgovoriti. Poudarek je na trdnosti argumenta ter primerjanju stališč.¹⁹

Poleg tekmovalnih oblik debate obstajajo tudi debatni formati, ki niso namenjeni tekmovanju učencev, dijakov ali študentov v okviru njihovega formalnega ali neformalnega izobraževanja, ampak tudi mnoge oblike, ki se uporabljajo na področju politike, medijev, predstavitve mnenj interesnih skupin na področjih, na katerih družba išče odgovore na vprašanja ali izzive, o katerih se različne družbene skupine ne strinjajo.

DEBATA V SLOVENIJI

George Soros je leta 1992 v Sloveniji ustanovil Zavod za odprto družbo (Open Society Institute-Slovenia), v okviru katerega se je oktobra 1996 začel tudi debatni program, v katerem so dijaki in študentje začeli pridobivati večšine korektnega komuniciranja. Debatni krožki so bili ustanovljeni v 26 osnovnih šolah, srednjih šolah ter tudi na obeh univerzah v Sloveniji. Organizirani so bili številni seminarji za mentorje ter regijska in meddržavna debatna srečanja.²⁰

Debata se je začela vse bolj širiti. Najprej so debatirali samo srednješolci v debatnem formatu Karl Popper, nato pa so se v debato vključili tudi študentje (ko so se srednješolski debaterji vpisali na fakulteto), kasneje pa se je debata razširila tudi v osnovne šole. Zavod *Za in proti, zavod za kulturo dialoga* je svoje aktivnosti širil na številna področja in sodeloval v mnogih projektih z Ministrstvom za šolstvo in šport, Zavodom za šolstvo, Informacijsko pisarno Evropskega parlamenta ter v številnih projektih v okviru programov Youth in action ter drugih, ki jih je za področje vzgoje in izobraževanja razpisala Evropska unija.

»V Sloveniji je letno organiziranih več kot 150 različnih dogodkov za skoraj 5000 mladih. Glavne dejavnosti so:

---

¹⁹ https://apm.activecommunities.com/plainsboronj/activity_search?activity_id=2898

²⁰ povzeto po:

<http://www.mirovni-institut.si/dogodki/priznanje-zivka-pregla-in-20-obletnica-ustanovitve-zavoda-za-odprto-druzbo-slovenija/>

<http://www.zainproti.com/web/index.php/kdo-smo.html>

- koordinacija dela debatnih klubov po Sloveniji na osnovnošolski, srednješolski ter univerzitetni ravni,
- organizacija debatnih izobraževanj za mladinske delavce in delavke, nevladne organizacije, delavce in delavke v vzgoji in izobraževanju,
- organizacija delavnic retorike, javnega nastopanja in debate,
- organizacija regionalnih, nacionalnih in mednarodnih debatnih turnirjev,
- organizacija mednarodnih debatnih izmenjav,
- organizacija javnih razprav in okroglih miz,
- priprave in udeležba debaterjev/-k na debatnih turnirjih v tujini,
- organizacija zimskih in poletnih izobraževalnih programov za mlade – debatne šole, debatne akademije,
- razvijanje debatnih tehnik kot aktivnih metod poučevanja v šoli,
- založniška dejavnost,
- priprava in vodenje različnih nacionalnih in mednarodnih projektov, ki spodbujajo aktivno državljanstvo mladih,
- svetovanje, pomoč in izobraževanje debatnim programom v različnih državah po vsem svetu (Finska, Italija, Makedonija, Ruanda, Qatar, Venezuela ...).

Debatni klubi na osnovnošolski ravni delujejo v krajih Sv. Jurij, Ljutomer, Miklavž pri Ormožu, Središče ob Dravi, Maribor, Rečica ob Savinji, Braslovče, Celje (2), Prebold, Žalec, Domžale (2), Ljubljana (4), Vrhnika (2), Idrija, Šempeter pri Gorici, Renče, Škofije pri Kopru.

Debatni klubi na srednješolski ravni delujejo v krajih Lendava, Ljutomer, Ormož, Maribor (2), Ptuj, Ravne na Koroškem, Slovenj Gradec, Velenje, Celje (4), Brežice, Črnomelj, Litija, Ivančna Gorica, Domžale, Ljubljana (6), Kranj, Idrija, Postojna, Ilirska Bistrica, Nova Gorica.

Debatni klubi na univerzitetni ravni delujejo v krajih: Ljubljana (Ekonomska fakulteta, Fakulteta za družbene vede, Fakulteta za upravo, Fakulteta za varnost, Pravna fakulteta) in Maribor (Pravna fakulteta).²¹

---

²¹ <http://www.zainproti.com/web/index.php/kdo-smo.html>

DEBATNI FORMATI V SLOVENIJI

Debatni formati se med seboj razlikujejo v številu govorcev na vsaki strani, načinu priprav na debate, tipu vprašanj (navzkrižno zasliševanje, vprašanja med govori), ki jih postavljajo, dolžini govorov, nalogah govorcev ipd. V Sloveniji so uveljavljeni trije debatni formati, in sicer na osnovnošolski ravni Karl Popper debatni format, na srednješolski ravni Svetovni srednješolski debatni format in na študentski ravni Svetovni univerzitetni debatni format (Britanski parlamentarni format). V zadnjem času se v Sloveniji uveljavljata tudi debatna programa Scholar's cup in MUN (Model United Nations).²²

Če primerjamo Karl Popper debatni format in Svetovni srednješolski debatni format, vidimo, da v obeh primerih med seboj tekmujeta dve ekipi, v katerih so trije govorci. Ena ekipa debatno trditev zagovarja, druga pa jo zavrača. V prvem primeru so trije govori, ki so dolgi štiri minute, navzkrižno spraševanje pa traja dve minuti. V drugem primeru pa so štirje govori, ki trajajo sedem minut, vprašanja pa se postavljajo med govori. V obeh primerih debaterji izvejo debatno trditev najmanj mesec pred turnirjem, v primeru »impromptu« pa izvejo debatno trditev eno uro pred debato.²³

WSDC

Najpomembnejše tekmovanje, na katerem sodelujejo slovenski debaterji, je Svetovno srednješolsko debatno tekmovanje (The World Schools Debating Championships), kamor se vsako leto uvrsti pet najboljših slovenskih debaterjev. Začetki segajo v leto 1988. Tekmovanje poteka vsako leto v drugi državi (v zadnjih letih: Peru, Katar, Atene, Cape Town, Turčija, Singapur). Vsako državo predstavlja ena ekipa, tekmovanje pa poteka v angleškem jeziku v različnih kategorijah, glede na to ali je angleščina materni, prvi ali drugi tuji jezik. Od znanih politikov (pretežno anglosaških držav) so se z debato ukvarjali tudi Bill Clinton, John F. Kennedy, Tony Blair, Nelson Mandela, Franklin Roosevelt, Theodor Roosevelt, Richard Nixon, Margaret Thatcher, Oprah, Benazir Buto itd.²⁴

---

²² <http://www.zainproti.com/web/index.php/debatni-formati.html>

²³ <http://www.zainproti.com/web/index.php/debatni-formati.html>

²⁴ <https://schoolsdebate.com/>

ZIP-u je od svoje ustanovitve dalje želel debato vpeljati tudi v osnovne in srednje šole, kjer naj bi postal izbirni predmet. Na Ministrstvu za šolstvo in šport za to ni bilo posluha. Nastali so priročniki, ki učiteljem mentorjem debatnih klubov pomagajo pri vodenju le-teh, kot tudi priročniki, ki učiteljem omogočajo, da debato v obliki kratkih debatnih formatov vključujejo v redni pouk. ZIP je v okviru svojih programov in izobraževanj usposobil zelo veliko število učiteljev, ki imajo dovolj znanj in spretnosti za uporabo debate kot metode pri pouku različnih predmetov. V osnovnih šolah se je kot izbirni predmet uveljavila retorika, nekatere srednje šole so debato vključile v obvezne izbirne vsebine ali oblikovale samostojen izbirni predmet, ki se navezuje na javno nastopanje ali retoriko. Debata kot učna metoda se je uveljavila pri marsikaterem predmetu tako v osnovni kot srednji šoli, kar med drugim dokazujejo članki o debatnih formatih, ki so bili objavljeni v strokovnih revijah s področja vzgoje in izobraževanja.²⁵

ZIP je svoje delovanje usmerjal predvsem na različne razpise, v največji meri razpise Evropske unije. Ti so od uveljavitve zadnje finančne perspektive za obdobje 2014–2020, v okviru tako imenovanega programa Erasmus + namenjeni predvsem izobraževalnim institucijam in posameznikom, ki so vanj vključeni, veliko manj pa nevladnim organizacijam, v okviru katerih je zaradi svojega položaja moral delovati ZIP. Zato se v zadnjem obdobju debata srečuje z izzivi, kako brez financiranja še izvajati številne programe in dejavnosti, sicer namenjene skupinam in posameznikom, ki se izobražujejo v okviru izobraževalnega sistema v Sloveniji.²⁶

DEBATA NA GIMNAZIJI CELJE-CENTER

Začetki debate na Gimnaziji Celje-Center segajo v šolsko leto 1996/97. Prvega izobraževanja, ki jih je za slovenske učitelje pripravila Soroševa fundacija, se je novembra 2016 udeležila prof. Irena Benedičič, ki je nato ustanovitev in vodenje debatnega kluba prepustila prof. Barbari E. Hernavs. Ta je debato vodila vse do leta 1999, ko sta jo zamenjala prof. Mateja Glušič Lenarčič in Christopher Bedee. V naslednjem šolskem letu je vodenje debatnega kluba ponovno prevzela prof. Hernavs, ki se ji je s šolskim letom 2001/02 pridružila tudi prof. Glušič Lenarčič. V šolskem letu 2002/03 se je prof. Barbara Hernavs dokončno poslovila od

---

²⁵ http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/os/devetletka/predmeti_izbimi/Retorika_izbirni.pdf

²⁶ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/about_sl; pogovori s predstavniki ZIP-a o vlogi in prihodnosti debate v Sloveniji

mentorskega dela v debatnem klubu, njeno mesto je kot somentor debatnega kluba v šolskem letu 2003/04 prevzel Miha Gartner. Skupaj s prof. Glušič Lenarčiče sta debatni klub vodila do leta 2009. Kasneje se je kot somentor debatnemu klubu pridružil prof. Sergej Vučer, ki je v debatnem klubu deloval vse do svoje nenadne smrti v letu 2015. V šolskem letu 2016/17 debatni klub vodita prof. Valerija Zorko in prof. Miha Gartner.

V času od nastanka debatnega kluba so dijaki Gimnazije Celje-Center dosegli številne odmevne dosežke. Nekatere od njih želimo navesti tudi v raziskovalni nalogi, saj so le-ti pomembno vplivali na prepoznavnost in pomen debatnega kluba na šoli in v regiji.

V šolskem letu 1999/00 so v Ljubljani naši debaterji s 3. in 5. mestom dosegli prvo odmevno uvrstitev, na mednarodnem turnirju v Celju pa so se uvrstili na 2. in 5. mesto. Na državnih in regijskih debatnih tekmovanjih so se v tem obdobju konstantno uvrščali na prva mesta. Ana Jager je postala članica ekipe, ki je Slovenijo zastopala na Svetovnem srednješolskem debatnem prvenstvu, Barbara Rupnik pa se je udeležila mednarodnega debatnega tabora na Poljskem. Kasneje je njune uspehe in uspehe ostalih debaterk in debaterjev ponovila in preseгла Ina Živanović, ki se je udeležila treh svetovnih debatnih prvenstev. Med največje uspehe debatnega kluba lahko štejemo tudi zmago Blažke Hunske, Tjaše Ribič in Žana Žveplana na mednarodnem turnirju v Ljutomeru leta 2007. Blažka Hunska je kot članica slovenske ekipe sodelovala na svetovnem debatnem tekmovanju v Južni Koreji.

Največje uspehe je kot debater Gimnazije Celje-Center dosegel Žan Žveplan, ki je zastopal Slovenijo na svetovnem srednješolskem debatnem prvenstvu v Washingtonu, zmagal v finalu debatnega tekmovanja v Evropskem parlamentu v Bruslju, prejel priznanje za najboljšega govorca na mednarodnem turnirju v Ljutomeru in leta 2010 še tretjič Slovenijo zastopal na Svetovnem srednješolskem debatnem prvenstvu v Dohi. Tam je Slovenija tudi po njegovi zaslugi dosegla do sedaj najboljši rezultat, saj je v absolutni kategoriji zasedla 6. mesto, v kategoriji ekip »angleščina kot drugi jezik« pa osvojila prepričljivo prvo mesto. Žan je bil obenem tudi 2. najboljši govorec na svetu med debaterji z angleščino kot tujim jezikom.

V ekipo za svetovno debatno prvenstvo sta bila v naslednjih letih uvrščena še Nastja Strnad in Sašo Vozlič. Martin Paskvale in Anže Lamut sta bila naša zadnja dijaka, ki sta sodelovala na Svetovnem srednješolskem debatnem tekmovanju v Južni Afriki. Nastja Strnad, Anita Amon, Martin Paskvale in Anže Lamut so leta 2010 odšli na Evrazijsko debatno prvenstvo v Istanbul. Anže Lamut in Martin Paskvale sta leta 2012 skupaj z Anito Amon dosegla tudi

tretje mesto na mednarodnem debatnem tekmovanju v Ljutomeru, ki se ga je udeležilo več kot 120 dijakov iz 12 držav.

Debatni klub GCC je večkrat postal ekipni državni prvak, med drugim v letih 2004, 2010 in 2015, osvojil pa je tudi več drugih in tretjih mest. Dijaki so v teh letih dosegli tudi številne uvrstitve med prve tri ekipno in posamično na enodnevnih turnirjih med šolskim letom.

Debatni klub je sodeloval tudi v odmevni debatni televizijski oddaji Tekma, na kateri so dijaki prvič dosegli drugo mesto, v zadnji sezoni pa tudi zmagali. Večkrat so bili odlični tudi v okviru tekmovanj v radijski oddaji Gymnasium in tekmovanju Evrošola.

Debatni klub se je še posebej po letu 2004 začel intenzivneje uveljavljati kot dejavnost, pri kateri ni šlo zgolj za doseganje rezultatov, ampak tudi širjenje idej o pomenu debate, njeni koristnosti in iskanju rešitev za aktualna in pereča družbena vprašanja. Leta 2009 nas je obiskala ministrica za obrambo dr. Ljubica Jelušič, skupaj s poslanko Andrejo Rihter in predstavniki slovenske vojske. Prisluhnilo so debati na trditev: »Ukinimo slovensko vojsko!«. Marca 2010 smo gostili zunanjega ministra Samuela Žbogarja, ki je prisluhnil debati na trditev: »Slovenija je premajhna, da bi lahko igrala aktivno vlogo na mednarodnem političnem prizorišču.«

Debaterji so v zadnjih letih svoje znanje delili z učenci osnovnih šol na številnih debatnih delavnicah v celjski regiji, z debatnimi formati so se redno seznanjali dijaki v okviru obveznih izbirnih vsebin. Nepozabna je bila debata, v kateri so se pomerili profesorji in dijaki, znanje o uporabi debatnih tehnik pri pouku tujih jezikov in družboslovja sta sodelavcem v posebni delavnici posredovala prof. Mateja Glušič Lenarčič in prof. Miha Gartner, ki sta svoje izkušnje predstavila tudi na več mednarodnih konferencah v Kopru, Ljubljani in v Celju.

Člani kluba so od leta 2004 sodelovali tudi v mnogih projektih, ki so jih izvajale številne institucije in zavodi, med drugim Pisarna Evropskega parlamenta, Državni zbor Republike Slovenije, takratni predsednik Slovenije, dr. Danilo Turk, ZIP, evropski poslanci, Europlastics itd. Na šoli so gostili predstavnike ameriške ambasade, med drugim tudi nekdanjega ambasadorja Josepha Mussomelija, imeli so priložnost srečati in pogovoriti se z astronautko s slovenskimi koreninami, Sunito Williams. Šlo so v okviru različnih projektov in okroglih miz obiskali še evropski poslanec Lojze Peterle, poslanka Evropskega parlamenta mag. Tanja Fajon, minister za šolstvo in šport dr. Igor Lukšič itd. V okviru projektov so člani kluba večkrat obiskali evropske institucije v Bruslju in Strasbourgu. Leta 2011 je prof. Gartner z dijakom Sašom Vozličem obiskal Peking, leta 2012 pa v okviru zaključka projekta

»Razpravljaj, razumi ... spremeni!« skupaj z dijakinjo Špelo Terbovc še Tajsko. Našo šolo je na Kitajskem leto kasneje zastopala tudi Hana Brčkalić. V okviru številnih debatnih dejavnosti, povezanih z delovanjem Evropskega parlamenta, so lahko Evropski parlament, slovenske predstavnike v parlamentu in slovenskega komisarja v Evropski komisiji spoznali prof. Barbara E. Hernavs, prof. Barbara Arzenšek, prof. Marjana Turnšek in prof. Miha Gartner.

Leta 2015 je na šoli začel delovati projekt MUN (Model United Nations), v okviru katerega so člani debatnega kluba in ostali dijaki šole že sodelovali na MUN-konferencah na Ptuju, v Bukarešti, Banja Luki in Ljubljani.

Metode dela

Komunikacija je v današnjem svetu zelo pomembna, saj naša družba temelji na izmenjavi mnenj in interakciji ter sodelovanju med ljudmi. V tem pogledu je komunikacija ključna za človekov uspeh.

Pomen komunikacije potrjujejo tudi izsledki raziskave v teoretičnem delu, v katerem smo ugotovili, da debata kot dejavnost in učna metoda postaja vse bolj pomembna v svetovnem in slovenskem merilu, kar potrjujejo številne različne oblike debat in tekmovanj, priročniki in spletne strani z vsebino, namenjeno debaterjem, mentorjem, učiteljem in zainteresirani javnosti. Veliko vlogo debate na Gimnaziji Celje-Center potrjujejo tudi številne dejavnosti, ki jih je debatni klub v 20 letih svojega obstoja organiziral ter v njih sodeloval.

S predvidevanjem, da je debata ena ključnih elementov v učnem procesu na GCC, smo raziskovali, kakšen pomen ima debata po mnenju dijakov in profesorjev GCC. Želeli smo torej ugotoviti, kako vpliv debate ocenjujejo neposredni udeleženci vzgojno-izobraževalnega procesa na Gimnaziji Celje-Center.

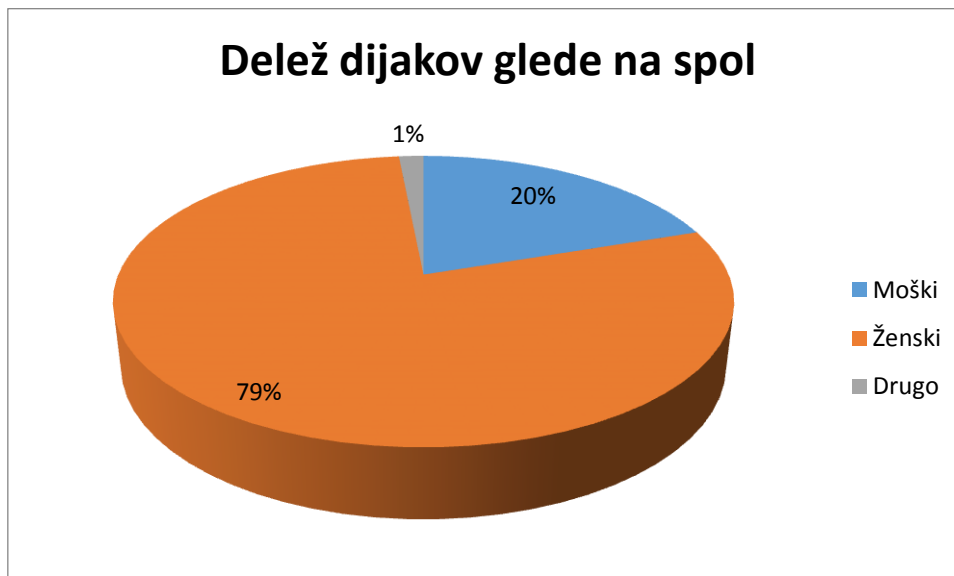
Raziskava je bila izvedena februarja 2017, na vprašalnik so anketiranci odgovarjali preko spletne bližnjice, ki smo jim jo poslali po elektronski pošti. Vprašalnik za dijake je zajemal 13 vprašanj, vprašalnik za profesorje 10 vprašanj, vprašalnik za bivše debaterje na GCC pa 13 vprašanj. Vprašanja so bila v vseh treh vprašalnikih po večini enaka. Vprašalniki so bili oblikovani glede na hipoteze.

Hipoteze

- H1. Predvidevamo, da debata prispeva k prepoznavnosti GCC.**
- H2. Predvidevamo, da debata prispeva k večjemu učnemu uspehu dijakov.**
- H3. Predvidevamo, da debata prispeva k splošni razgledanosti dijakov.**
- H4. Predvidevamo, da debata prispeva k razvoju formalnih in neformalnih oblik dela z dijaki na Gimnaziji Celje-Center (učna metoda, orodje, pomen neformalnih oblik).**
- H5. Debaterji so nadpovprečno uspešni pri študiju in iskanju zaposlitve.**

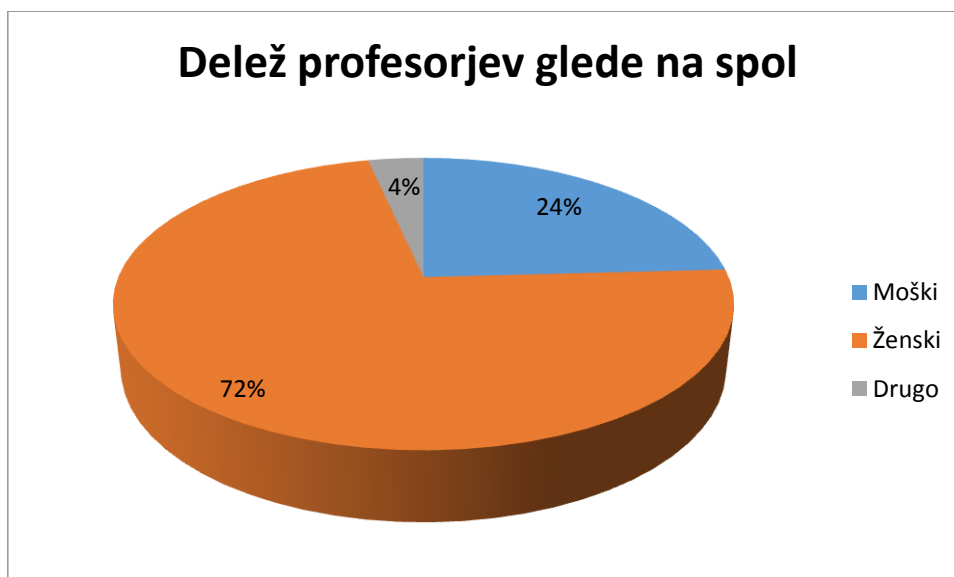
Opis vzorca:

Vzorec je zajemal 131 dijakov, 29 profesorjev in 29 bivših debaterjev GCC.

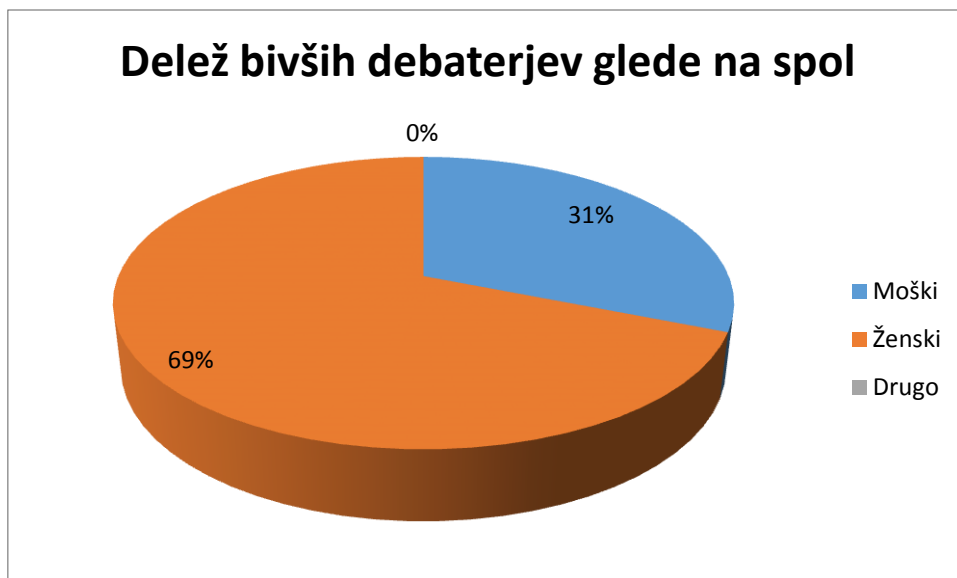
Graf 1: Delež dijakov (glede na spol)

Z grafa 1 razberemo, da je v raziskavi sodelovalo 79 odstotkov žensk in 20 odstotkov moških, en odstotek anketiranih se glede spola ni opredelil.

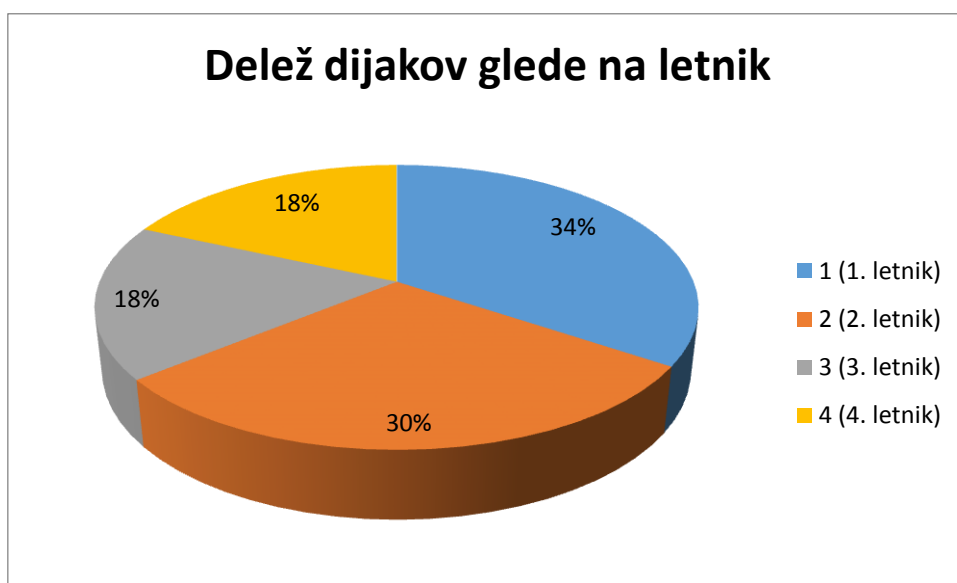
Graf 2: Delež profesorjev (glede na spol)

Z grafa 2 razberemo, da je v raziskavi sodelovalo 72 % profesorjic in 24 % profesorjev. Štirje odstotki anketiranih se glede spola niso opredelili.

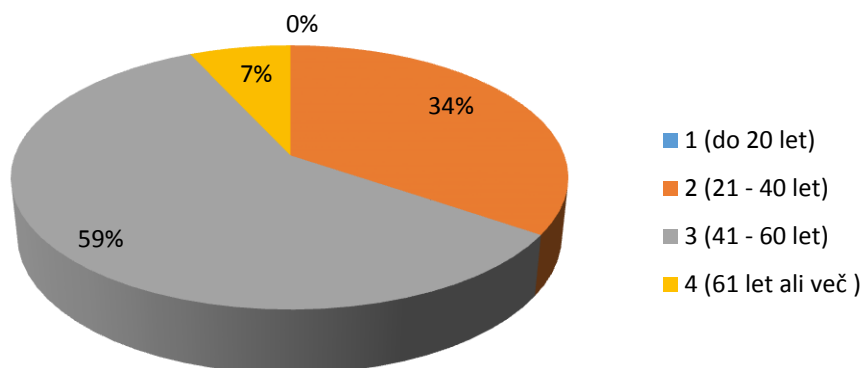
Graf 3: Delež bivših debaterjev (glede na spol)

Z grafa 3 razberemo, da je v raziskavi bivših debaterjev sodelovalo 69 % žensk in 31 % moških.

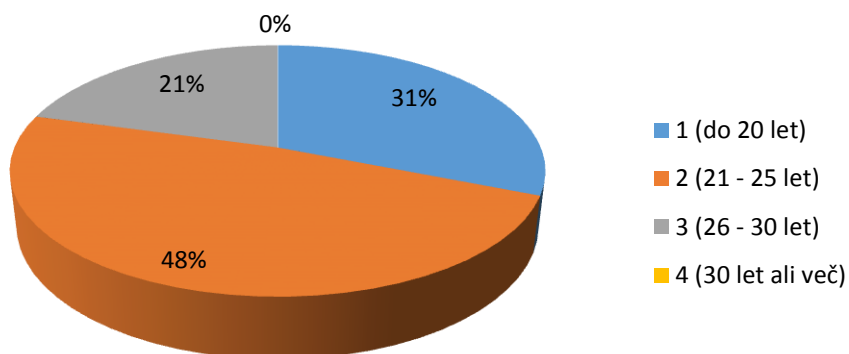
Graf 4: Delež dijakov (glede na letnik)

Delež profesorjev glede na starost

Graf 5: Starostna struktura anketiranih profesorjev

Delež bivših debaterjev glede na starost

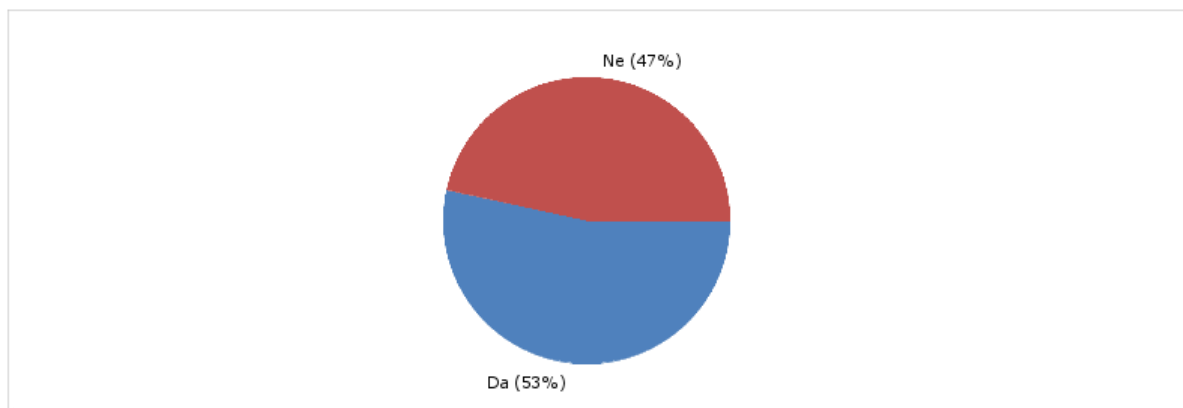
Graf 6: Starostna struktura anketiranih – bivši dijaki GCC

Pridobljeni podatki so bili analizirani v odprtokodni aplikaciji za spletno anketiranje (<https://www.1ka.si/>) ter v programu Microsoft Excel. Pri analizi podatkov smo ugotavljali stopnjo strinjanja anketirancev z določeno trditvijo.

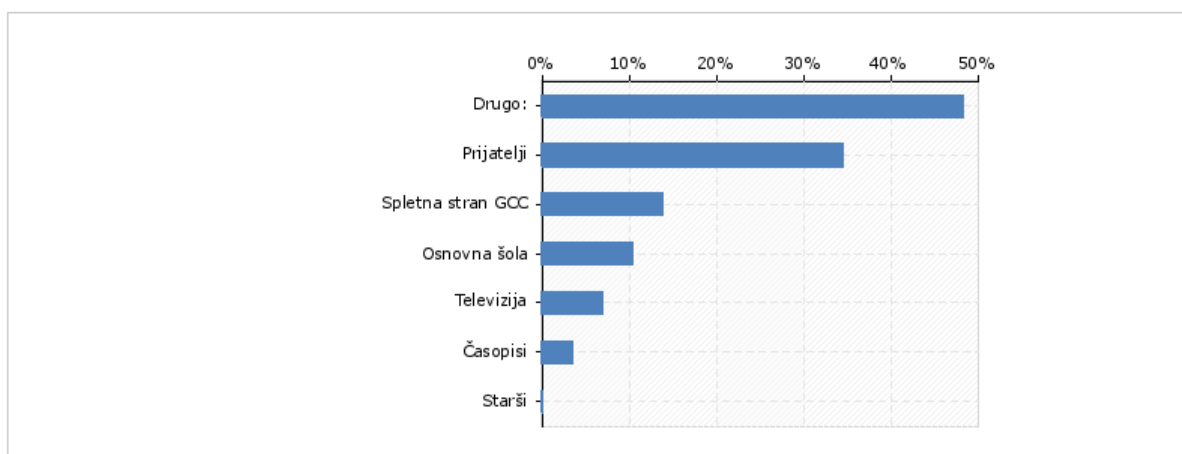

Rezultati in interpretacija

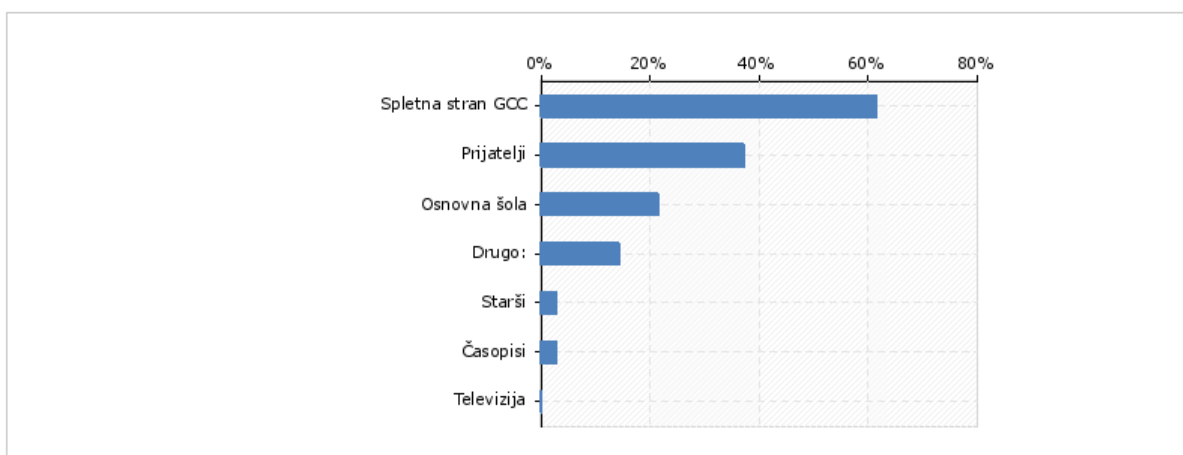
Prepoznavnost GCC

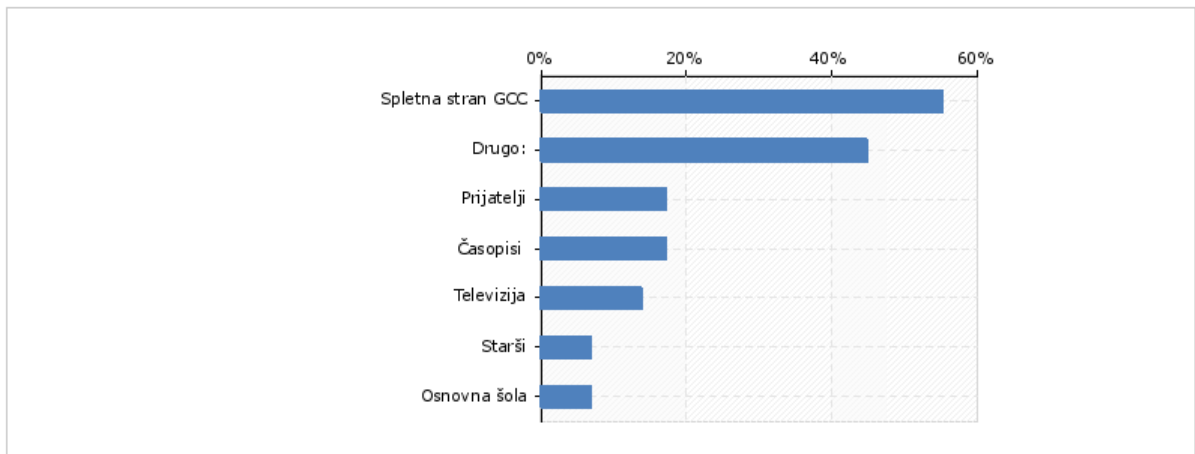
Graf 7: Poznavanje debatnega kluba pred prihodom na GCC

Graf 8: Seznanitev anketiranih (nekdanji dijaki) z debato na GCC

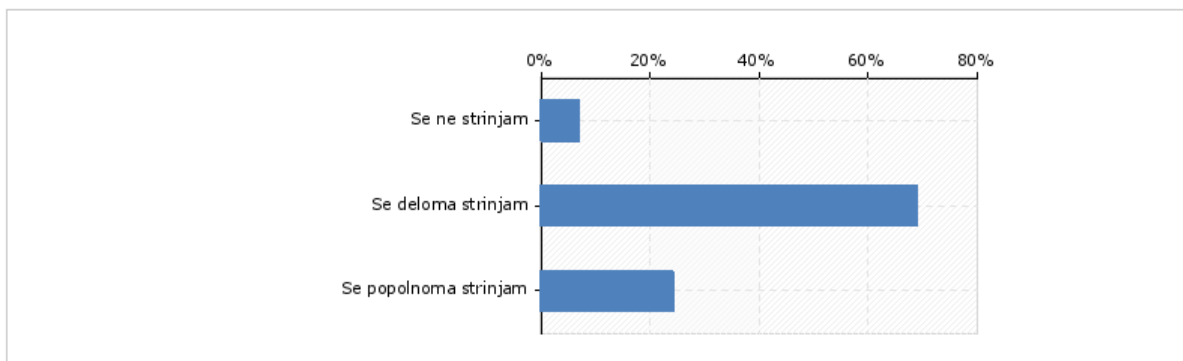
Graf 9: Seznanitev anketiranih (sedanji dijaki) z debato na GCC

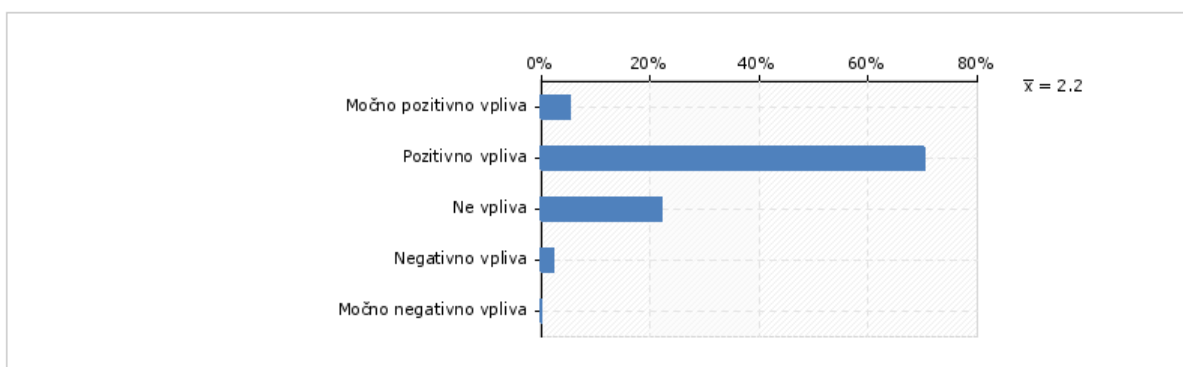
Graf 10: Seznanitev profesorjev z debato na GCC

Z vprašanjem »Kje ste prvič slišali za debato na GCC?« smo ugotavljali, ali debatni klub GCC vpliva na prepoznavnost gimnazije. Ugotovili smo, da je večina dijakov in profesorjev GCC za debato prvič slišala na spletni strani GCC ali pa so jim za to povedali prijatelji. Manjšina dijakov, profesorjev in nekdanjih debaterjev pa je za debato zvedela iz drugih medijev. Ugotovili smo tudi, da je več kot polovica učencev debatni klub GCC poznala že pred vpisom na šolo, kar kaže, da je ta že znan po Sloveniji.

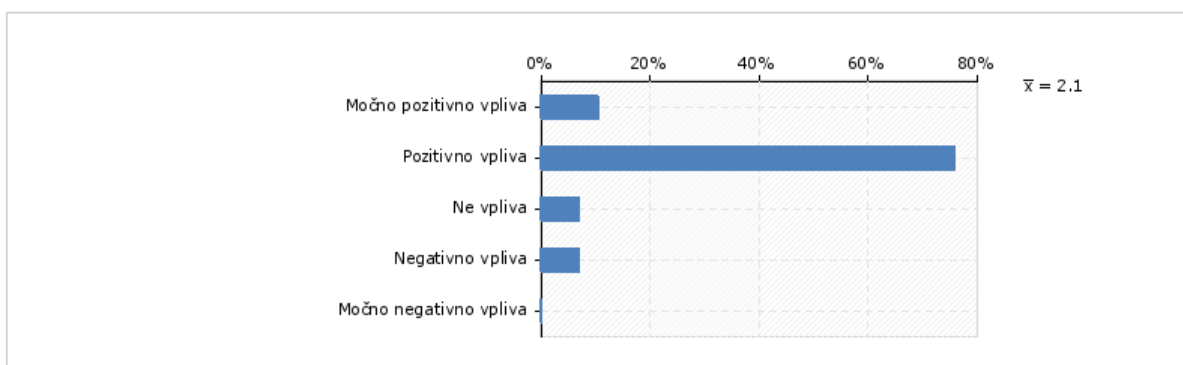
Vpliv debate na učni uspeh

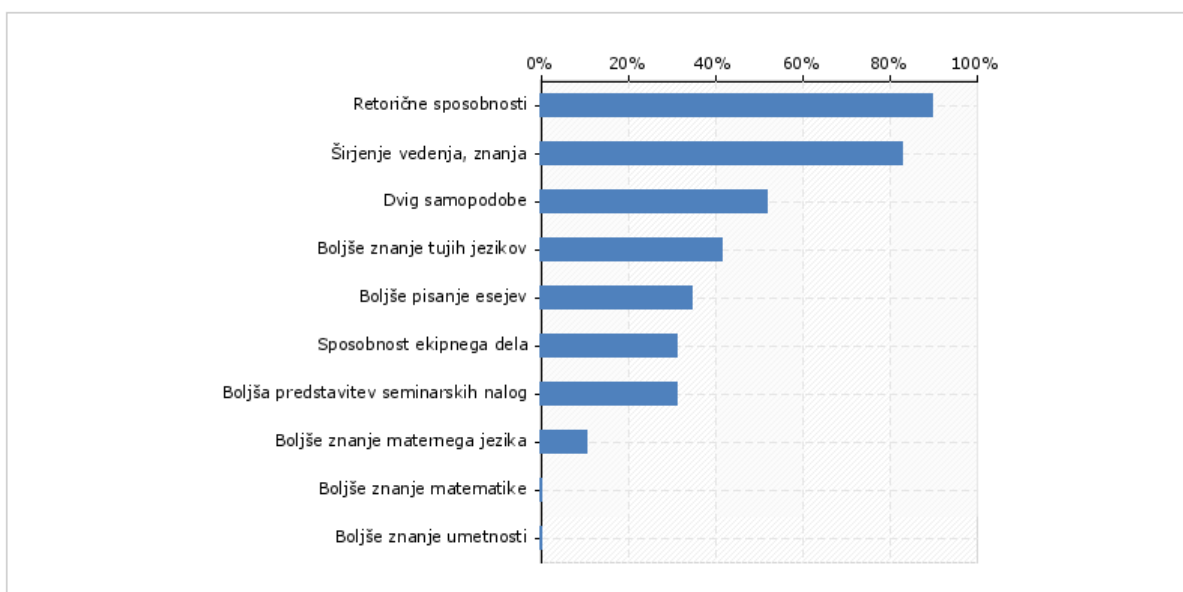
Graf 11: Ocena nekdanjih debaterjev o vplivu debate na učni uspeh

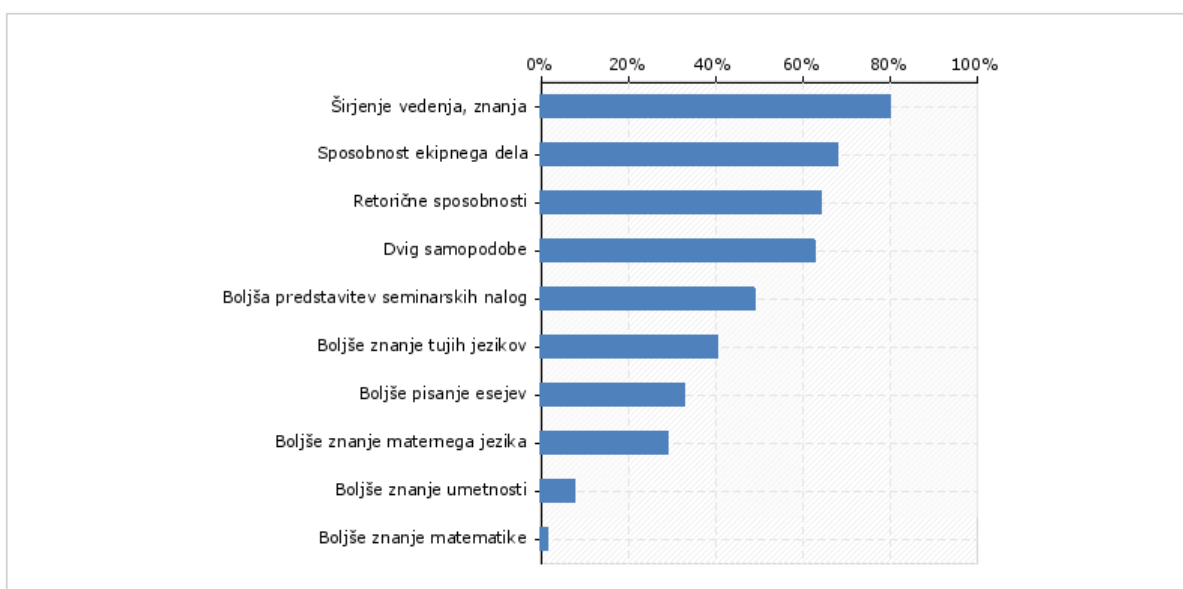
Graf 12: Ocena dijakov o vplivu debate na učni uspeh

Graf 13: Ocena profesorjev o vplivu debate na učni uspeh

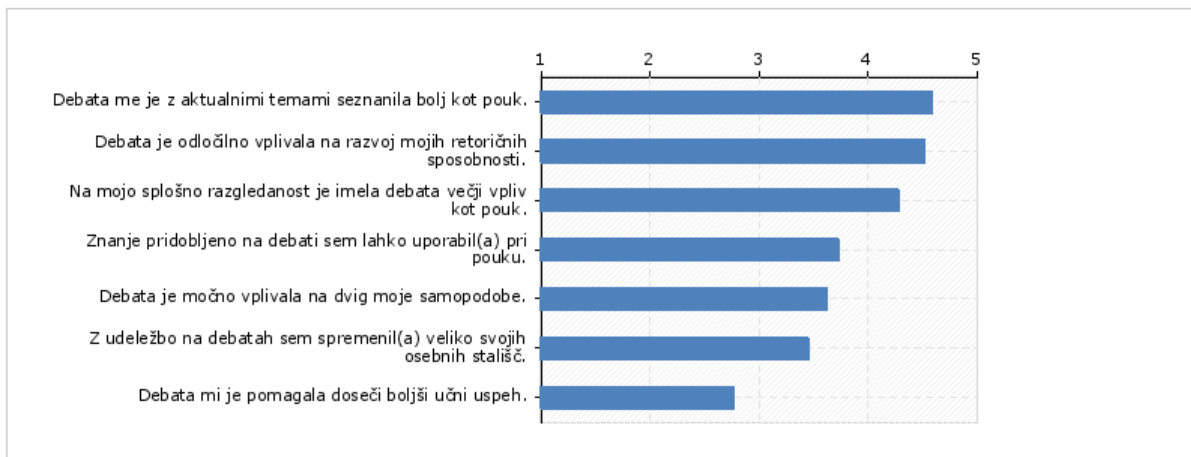
Graf 14: Ocena nekdanjih debaterjev o spretnostih/veščinah, na katere vpliva debata

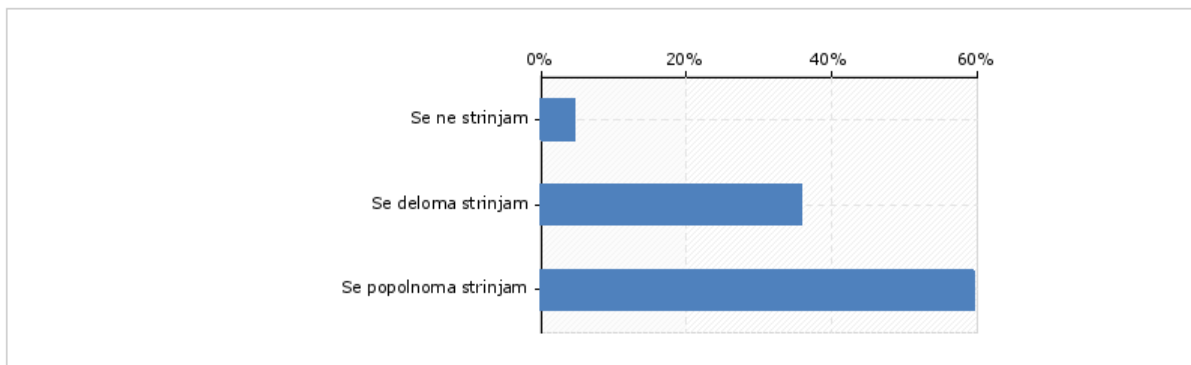
Graf 15: Ocena sedanjih dijakov GCC o spretnosti/veščinah, na katere vpliva debata

Večina anketiranih meni, da debata pozitivno vpliva na dijakov učni uspeh, predvsem pri družboslovnih predmetih in pisanju esejev, ne vpliva oziroma zelo malo pa vpliva na učni uspeh pri matematiki in umetnosti.

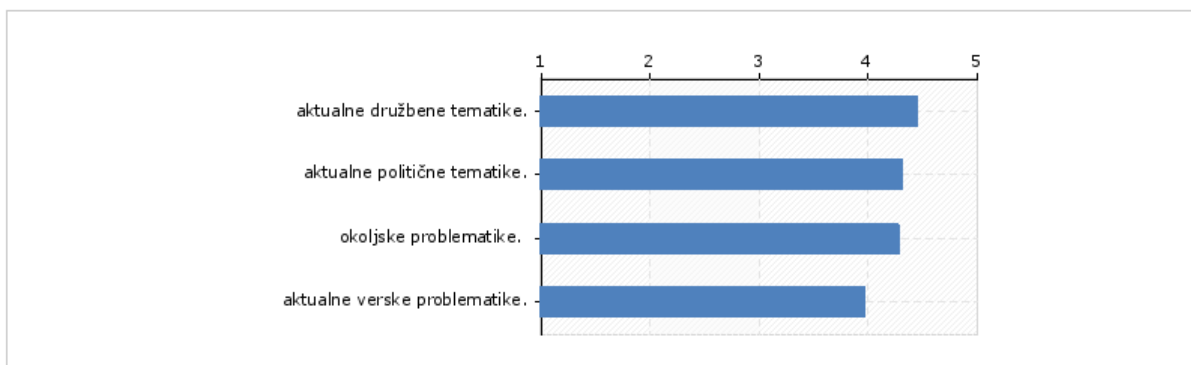
Vpliv debate na splošno razgledanost dijakov

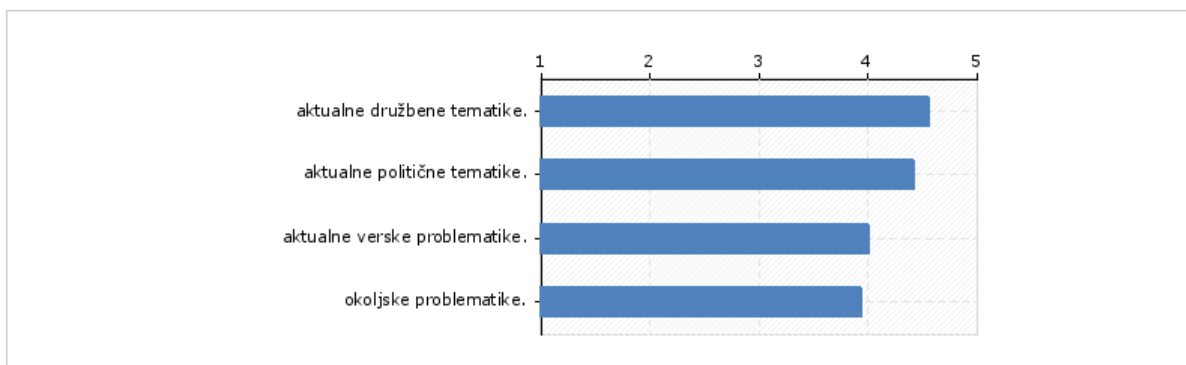
Graf 16: Ocena nekdanjih debaterjev o vplivu debate na sposobnosti in znanje dijakov

Graf 17: Strinjanje sedanjih dijakov GCC o vplivu debate na splošno razgledanost dijakov

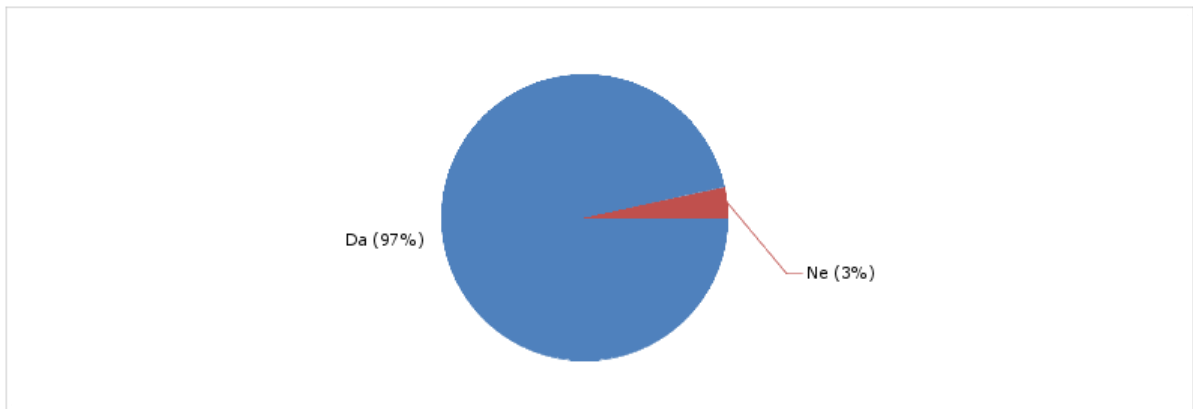
Graf 18: Ocena profesorjev o vplivu debate na splošno razgledanost dijakov (po področjih)

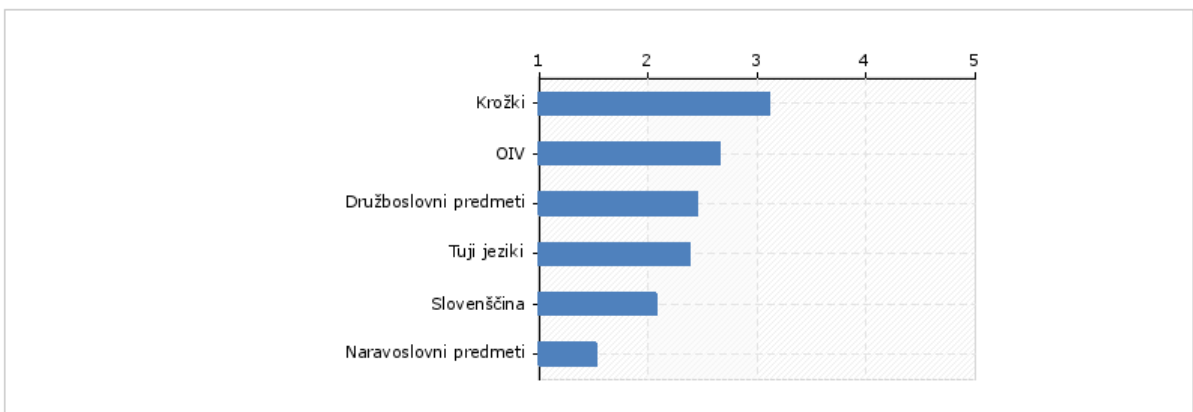
Graf 19: Ocena nekdanjih debaterjev o vplivu debate na splošno razgledanost dijakov (po področjih)

Večina anketiranih označuje vpliv debate na dijakovo splošno razgledanost kot zelo pozitiven na vseh področjih, večjih odstopanj ni.

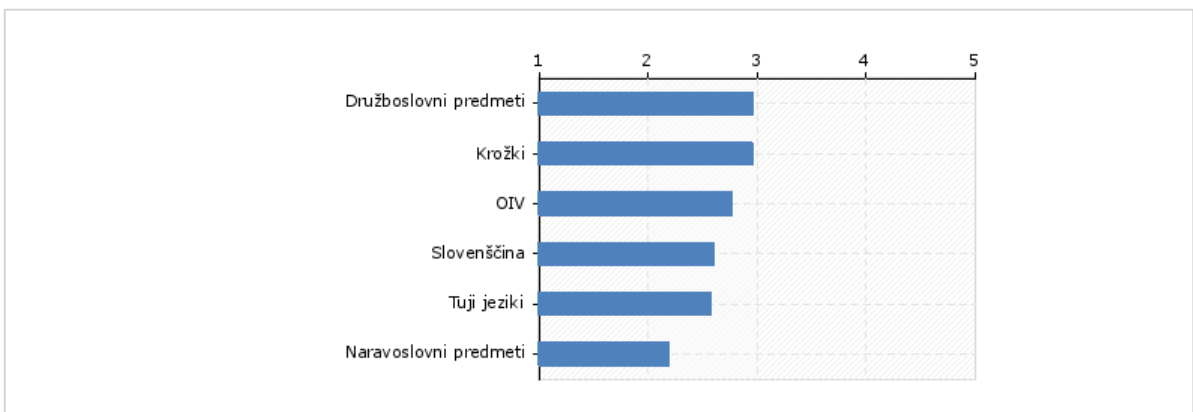
Razvoj formalnih in neformalnih oblik dela na GCC

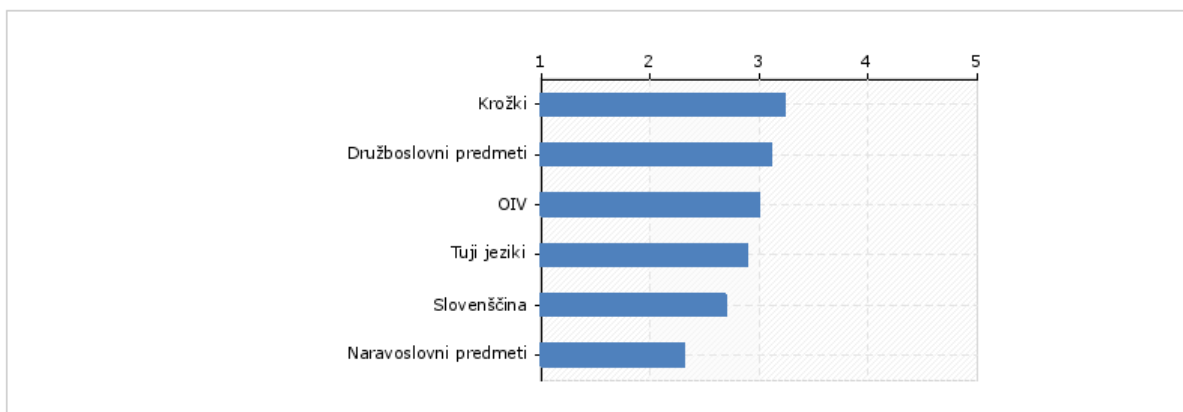
Graf 20: Ocena nekdanjih debaterjev o uporabnosti formalnih debatnih oblik pri pouku

Graf 21: Ocena nekdanjih debaterjev o vključevanju debate v učni proces na GCC (po predmetnih področjih)

Graf 22: Ocena dijakov GCC o vključevanju debate v učni proces (po predmetnih področjih)

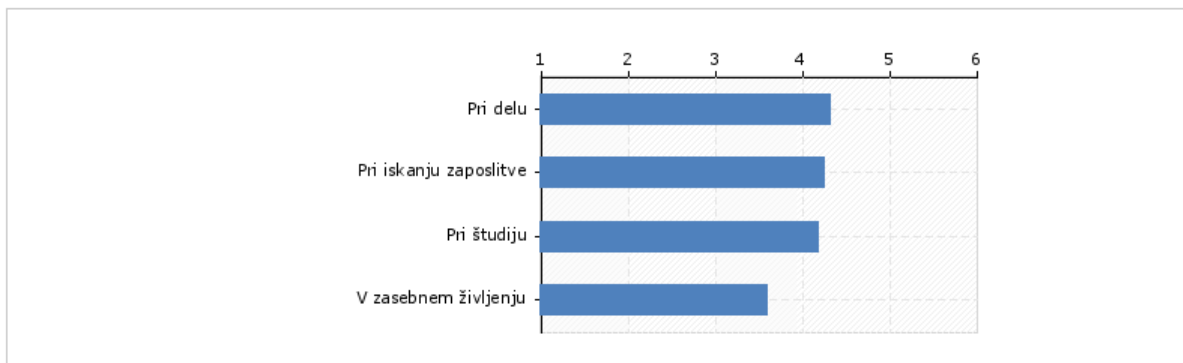

Graf 23: Ocena profesorjev o vključevanju debate v učni proces na GCC (po predmetnih področjih)

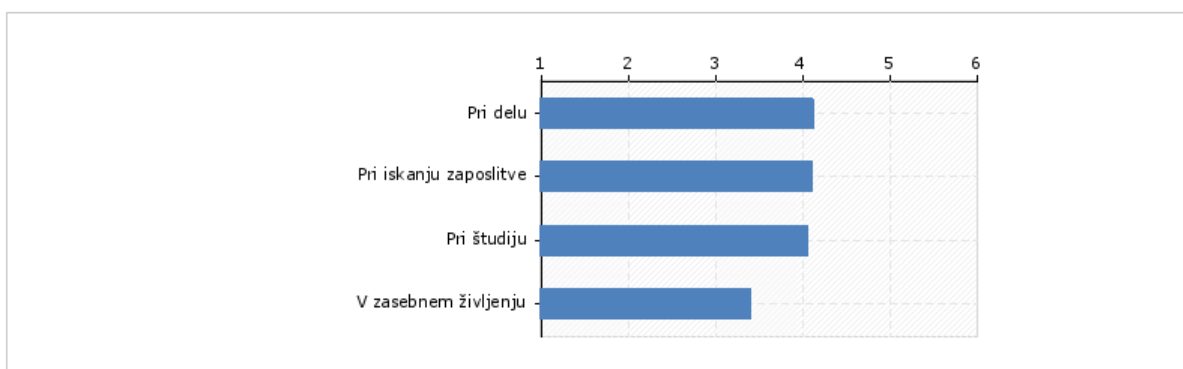
Ugotovili smo, da se debata kot neformalni format od časa do časa uporablja pri vseh urah pouka, vendar pa se več uporablja pri krožkih in OIV ter družboslovnih predmetih, manj pa pri naravoslovnih predmetih in pri tujih jezikih.

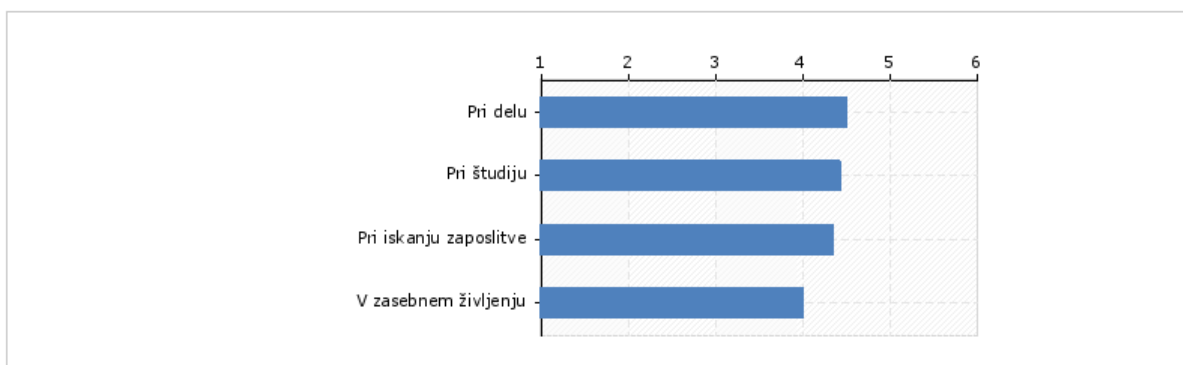
Vpliv debate na uspešnost debaterjev pri študiju in iskanju zaposlitve

Graf 24: Ocena nekdanjih debaterjev o koristnosti debate

Graf 25: Ocena sedanjih dijakov o koristnosti debate

Graf 26: Ocena profesorjev o koristnosti debate

Ugotovili smo, da po mnenju vprašanih debata pozitivno vpliva na študij in na iskanje zaposlitve dijakov, vendar pa ne moremo objektivno potrditi naše hipoteze zaradi nedostopnosti podatkov o zaposlitvah in o študiju, zato smo hipotezo le delno potrdili.

Preverjanje hipotez

H1. Predvidevamo, da debata prispeva k prepoznavnosti GCC.

Več kot polovica dijakov je debatni klub GCC poznala pred vpisom na srednjo šolo, kar **deloma potrjuje hipotezo**, da debatni klub prispeva k prepoznavnosti GCC. V poglavju *Vpliv debate na prepoznavnost* smo ugotavljali tudi, preko katerih virov informiranja so anketiranci prepoznali debatni klub kot dejavnost, ki se odvija na GCC. Ugotovili smo, da tako sedanji dijaki kot nekdanji debaterjev debate niso prepoznali preko staršev ter medijev, npr. časopisov in televizije. To je po eni strani presenetljivo, saj se je debata v vseh letih obstoja redno in pogosto pojavljala v vseh javnih občilih. Ugotavljamo, da je spletna stran GCC postala najbolj pomemben vir informiranja o debatnem klubu na GCC. Velika večina sedanjih dijakov je klub spoznala preko spletne strani šole, nekdanji debaterji pa so se o debatnem klubu večinoma informirali preko prijateljev.

Ugotavljamo, da debata odločilno prispeva k prepoznavnosti GCC, saj je večina dijakov debato poznala pred vpisom na Gimnazijo Celje-Center, med anketiranimi ni bilo nikogar, ki debate kot dejavnosti ne bi poznal.

H2. Predvidevamo, da debata prispeva k večjemu učnemu uspehu dijakov.

V poglavju *Vpliv debate na učni uspeh* smo ugotovili, da večina anketiranih meni, da debata pozitivno vpliva na učni uspeh dijakov. Razlike med profesorji, nekdanjimi debaterji in dijaki sicer obstajajo, v vsakem primeru pa se vse tri skupine strinjajo, da debata pozitivno vpliva na učni uspeh.

Želeli smo preveriti tudi, v kolikšni meri debata vpliva na posamezna učna področja ali spretnosti in sposobnosti. Izkazalo se je, da debata pozitivno vpliva le na določena področja učnega uspeha, ki so neposredno povezana z njo. Iz tega sklepamo, da je **naša hipoteza deloma potrjena**, saj vpliva debate ni zaznati na vseh šolskih področjih.

H3. Predvidevamo, da debata prispeva k splošni razgledanosti dijakov.

V poglavju *Vpliv debate na splošno razgledanost dijakov* smo ugotovili, da anketirani menijo, da ima debata izjemno velik vpliv na dijakovo poznavanje aktualne družbene tematike. Vsi menijo, da debata pripomore k poznavanju okoljske problematike, verske in politične tematike. Naša tretja **hipoteza je potrjena**, saj ni velikih razlik med anketiranimi.

H4. Predvidevamo, da debata prispeva k razvoju formalnih in neformalnih oblik dela z dijaki na Gimnaziji Celje-Center (učna metoda, orodje, pomen neformalnih oblik).

V poglavju *Uporaba debate na GCC* smo ugotovili, da se debata kot neformalni format občasno uporablja pri vseh urah pouka, vendar pa se več uporablja pri krožkih in OIV ter družboslovnih predmetih, manj pa pri naravoslovnih predmetih in tujih jezikih. Četrto hipotezo smo **le delno potrdili**, saj se pogosteje uporabljajo neformalne oblike debate, formalne pa so redke, a kljub temu so prisotne.

H5. Debaterji so nadpovprečno uspešni pri študiju in iskanju zaposlitve.

V poglavju *Vpliv debate na uspešnost debaterjev pri študiju in iskanju zaposlitve* smo ugotovili, da glede na anketo debata pozitivno vpliva na študij in iskanje zaposlitve dijakov, vendar pa ne moremo objektivno potrditi naše hipoteze zaradi nedostopnosti podatkov o zaposlitvah in o študiju, hipotezo smo spet **potrdili le delno**.

Zaključek

Cilj raziskovalne naloge je bil ugotoviti, ali ima debatni klub na GCC vpliv na učni proces šole. Zanimalo nas je tudi, kako močan je ta vpliv. Najprej smo ugotovili, da je debata pomemben del javnega življenja že od antike, v formalni obliki pa se je pojavila v 18. stoletju, ko se je iz Velike Britanije razširila v Ameriko, do srede 20. stoletja pa je postala prepoznana po vsem svetu. Ugotovili smo, da poznamo izjemno veliko različnih debatnih formatov, ki so razširjeni po vsem svetu, nekateri pa so poznani izključno v določenih državah.

Z našo anketo smo ugotovili, da ima debata vpliv na učni proces GCC, saj so po mnenju anketiranih debaterji bolj razgledani, imajo boljši učni uspeh in so v življenju uspešnejši. Ugotovili smo tudi, da debata vpliva na prepoznavnost GCC, saj je veliko dijakov za debatni klub GCC slišalo tudi iz drugih virov, ne samo s spletne strani GCC. Vse naše hipoteze smo vsaj delno potrdili, ugotovili smo, da vsi cilji za debato v Sloveniji še niso doseženi, vendar pa se stanje debate izboljšuje. Prav tako smo ugotovili, da debata vpliva na učni proces Gimnazije Celje-Center.

Viri in literatura

- Skrt Bojana, idr.: Debatirajmo o Evropskem parlamentu! Ljubljana: Za in proti, zavod za kulturo dialoga, 2007. 15.
- Skrt Bojana, idr.: Debata za enake možnosti. Ljubljana: Za in proti, zavod za kulturo dialoga, 2007. 24 in 27.
- Gartner M.: Uporaba debatnih tehnik pri pouku zgodovine v 2. in 3. letniku gimnazije. Šolsko polje, let. 18, št. 1–2 (2007). 133–146.
- Glušič M.: Revising vocabulary and teaching essay writing through debate. Šolsko polje, let. 18, št. 1–2 (2007). 147–58.
- Vesel J.: Uporaba debatnih tehnik pri pouku. Spodbujanje aktivne vloge učenca v razredu, 2005. 62-69.
- <http://www.zainproti.com/web/index.php/kaj-spodbuja.html> (6. 2. 2017)
- <http://www.zainproti.com/web/index.php/debata.html> (6. 2. 2017)
- https://www.bb.si/doc/diplome/Rekanovic_Meida.pdf (6. 2. 2017)
- <http://www.history.ac.uk/library/collections/ukparliament> (6. 2. 2017)
- <https://www.cambridge.org/core/journals/historical-journal/article/london-debating-societies-in-the-1790s/352D109F939A107A7A354D3F3DB44678> (5. 1. 2017)
- <https://www.cambridge.org/core/journals/historical-journal/article/london-debating-societies-in-the-1790s/352D109F939A107A7A354D3F3DB44678> (5. 1. 2017)
- https://www.jstor.org/stable/2640187?seq=1#page_scan_tab_contents (5. 1. 2017)
- <https://www.speechanddebate.org/history/> (5. 1. 2017)
- <https://darlianto.wordpress.com/2009/11/13/australia-asia-debating-system/> (5. 1. 2017)
- <http://europe.idebate.org/ateurope/competitions/vbates/format> (5. 1. 2017)
- <http://w.idebate.org/about/debate/formats> (5. 1. 2017)
- <http://colaisteiognaid.ie/debating/> (5. 1. 2017)
- <http://www.esu.org/our-work/schools-mace> (5. 1. 2017)
- <https://www.wcl.american.edu/org/mootcourt/2009-10/WhatisMootCourt.cfm> (24. 1. 2017)
- <http://www.streitkultur.net/wp-content/uploads/2016/06/OPD-Short-Rules-in-English-June-2016-V-10.1.pdf> (24. 1. 2017)
- <http://www.frenchdebatingassociation.fr/debating-rules/> (24. 1. 2017)

- <http://www.parliament.uk/about/how/business/application-for-emergency-debates/> (24. 1. 2017)
- <http://www.apdaweb.org/old/guide/rules.html> (24. 1. 2017)
- <http://www.zainproti.com/web/index.php/debatni-formati.html> (24. 1. 2017)
- https://apm.activecommunities.com/plainsboronj/activity_search?activity_id=2898 (24. 1. 2017)
- <http://www.mirovni-institut.si/dogodki/priznanje-zivka-pregla-in-20-obletnica-ustanovitve-zavoda-za-odprto-druzbo-slovenija/> (24. 1. 2017)
- <http://www.zainproti.com/web/index.php/kdo-smo.html> (24. 1. 2017)
- <http://www.zainproti.com/web/index.php/debatni-formati.html> (24. 1. 2017)
- <https://schoolsdebate.com/>(24. 1. 2017)
- http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/about_sl (24. 1. 2017)